

Θεωρία

Μήκος κύκλου: $L = 2\pi R$

Μήκος τόξου: $l = \frac{\pi R \mu}{180}$

Εμβαδόν κυκλικού δίσκου: $E = \pi R^2$

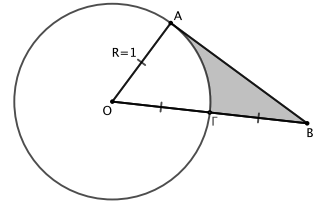
Εμβαδόν κυκλικού τομέα: $(O \widehat{AB}) = \frac{\pi R^2 \mu}{360}$

ΘΕΜΑ 2 / 22046

Δίνεται κύκλος με κέντρο O και ακτίνα $R = 1$. Θεωρούμε ακτίνα OG την οποία προεκτείνουμε κατά τμήμα $GB = OG = R$ και το εφαπτόμενο τμήμα BA , όπως φαίνεται στο σχήμα.

(α) Να αποδείξετε ότι $\widehat{OBA} = 30^\circ$. (β) Να αποδείξετε ότι $AB = \sqrt{3}$.

(γ) Να υπολογίσετε την περίμετρο του γραμμοσκιασμένου μικτόγραμμου τριγώνου ABG .

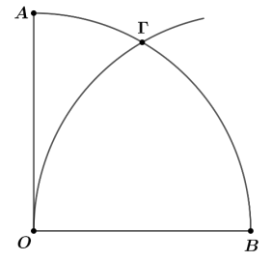
ΘΕΜΑ 2 / 21192

Δίνεται τεταρτοκύκλιο $O \widehat{AB}$ κέντρου O και ακτίνας R . Αν ο κύκλος κέντρου B και ακτίνας R τέμνει το τόξο $\widehat{AB}$ στο σημείο Γ όπως στο σχήμα, τότε:

(α) Να αποδείξετε ότι το τρίγωνο OBG είναι ισόπλευρο και το μήκος ℓ_{BG} του τόξου $\widehat{BG}$ είναι $\ell_{BG} = \frac{\pi \cdot R}{3}$.

(β) Να αποδείξετε ότι το μήκος του τόξου $\widehat{AG}$ είναι $\ell_{AG} = \frac{\pi \cdot R}{6}$.

(γ) Να υπολογίσετε την περίμετρο του μικτόγραμμου τριγώνου OAG που αποτελείται από το ευθύγραμμο τμήμα OA και τα τόξα $\widehat{AG}$ και $\widehat{OG}$.

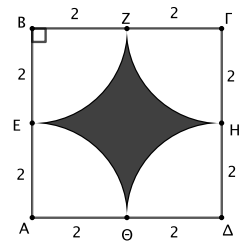

ΘΕΜΑ 2 / 18098

Δίνεται τετράγωνο $ABGD$ πλευράς $a = 4$. Με κέντρα τις κορυφές του τετραγώνου και ακτίνα $\rho = 2$ σχεδιάζουμε τέσσερις κυκλικούς τομείς στο εσωτερικό του, όπως φαίνεται στο σχήμα.

(α) Να υπολογίσετε το εμβαδόν κάθε κυκλικού τομέα.

(β) Να αποδείξετε ότι το εμβαδόν του γραμμοσκιασμένου χωρίου είναι $E = 4(4 - \pi)$

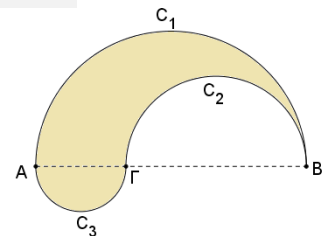

ΘΕΜΑ 2 / 20672

Δίνεται ευθύγραμμο τμήμα $AB = 6$, και σημείο του Γ , ώστε $B\Gamma = 4$. Στο ίδιο ημιεπίπεδο που ορίζει η AB σχεδιάζουμε τα ημικύκλια C_1 και C_2 με διαμέτρους AB και $B\Gamma$ αντίστοιχα και στο άλλο ημιεπίπεδο σχεδιάζουμε ημικύκλιο C_3 με διάμετρο $A\Gamma$.

(α) Να αποδείξετε ότι τα εμβαδά των ημικυκλίων C_1 , C_2 και C_3 είναι $\frac{9\pi}{2}$, 2π και $\frac{\pi}{2}$ αντίστοιχα.

(β) Να βρείτε το εμβαδόν του σκιασμένου χωρίου.

ΘΕΜΑ 2 / 22310

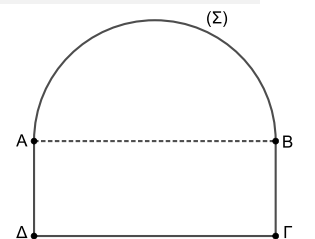
Το παρακάτω σχήμα (Σ) αποτελείται από το ημικύκλιο διαμέτρου AB και το ορθογώνιο $ABGD$. Το ημικύκλιο και το ορθογώνιο έχουν ίσα εμβαδά. Δίνεται $AB = 8 \text{ cm}$.

(α) Να αποδείξετε ότι:

i. το εμβαδόν του ημικυκλίου είναι $E = 8\pi \text{ cm}^2$,

ii. το μήκος του ημικυκλίου είναι $L = 4\pi \text{ cm}$.

(β) Να βρείτε το μήκος της πλευράς AD του ορθογώνιου και την περίμετρο του σχήματος (Σ)

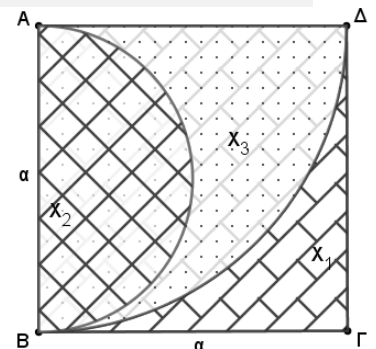
ΘΕΜΑ 4 / 17599

Σε τετράγωνο $ABGD$ πλευράς a του παρακάτω σχήματος, γράφουμε τεταρτοκύκλιο εσωτερικά του τετραγώνου με κέντρο A και ακτίνα a .

(α) Αν X_1 είναι το χωρίο του τετραγώνου που βρίσκεται εξωτερικά του τεταρτοκυκλίου, να αποδείξετε ότι το εμβαδόν του ισούται με: $(X_1) = \frac{a^2}{4} \cdot (4 - \pi)$

(β) Με διάμετρο AB κατασκευάζουμε ημικύκλιο εσωτερικά του τετραγώνου. Αν X_2 είναι το χωρίο του ημικυκλίου και X_3 το χωρίο του τεταρτοκυκλίου που βρίσκεται εξωτερικά του ημικυκλίου, να υπολογίσετε τα εμβαδά των δύο χωρίων X_2 και X_3 .

(γ) Ποιο από τα χωρία X_1 κι X_2 έχει το μεγαλύτερο εμβαδόν; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

ΘΕΜΑ 4 / 21103

Δίνεται τετράγωνο $AB\Gamma\Delta$ πλευράς 2α και με διαμέτρους τις $B\Gamma$ και BA φτιάχνουμε εξωτερικά του τετραγώνου ημικύκλια, όπως φαίνεται στο σχήμα.

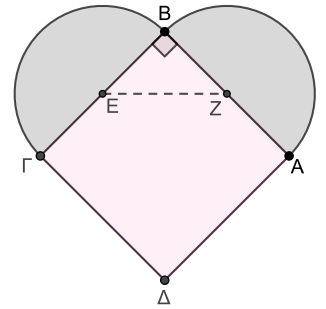
(α) Να αποδείξετε ότι το μήκος κάθε ημικυκλίου ισούται με $\pi \cdot \alpha$.

(β)

- Αν η περίμετρος της καρδιάς είναι $2\pi+4$, να υπολογίσετε το α .
- Αν $\alpha = 1$ να βρείτε το μήκος του τμήματος που ενώνει τα κέντρα των δύο ημικυκλίων.

(γ) Αν (τ) είναι το άθροισμα των εμβαδών των δυο ημικυκλίων να συγκρίνετε τον λόγο

$\frac{(\tau)}{(AB\Gamma\Delta)}$ με την μονάδα. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

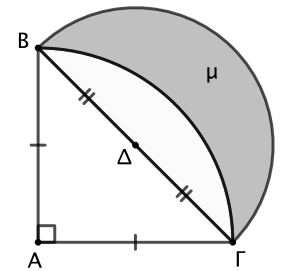
ΘΕΜΑ 4 / 22021

Δίνεται ισοσκελές και ορθογώνιο τρίγωνο $AB\Gamma$ με $\hat{A} = 90^\circ$ και $B\Gamma = 2\rho$. Με διάμετρο $B\Gamma$ γράφουμε ημικύκλιο εξωτερικά του τριγώνου. Επίσης, γράφουμε τον κυκλικό τομέα $AB\Gamma$ με κέντρο το A και ακτίνα AB , όπως φαίνεται στο σχήμα.

(α) Να αποδείξετε ότι $AB = \rho\sqrt{2}$.

(β) Να υπολογίσετε το εμβαδόν του σχηματιζόμενου μηνίσκου μ ως συνάρτηση του ρ .

(γ) Να συγκρίνετε το εμβαδόν του μηνίσκου μ με το εμβαδόν του τριγώνου $AB\Gamma$. Τι συμπέρασμα προκύπτει;

ΘΕΜΑ 4 / 22024

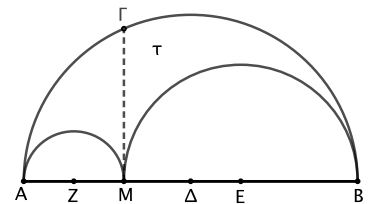
Δίνεται ευθύγραμμο τμήμα AB και τυχαίο σημείο του M , τέτοιο ώστε $AM = 2\alpha$ και $MB = 2\beta$. Με διαμέτρους AM , MB και AB γράφουμε ημικύκλια προς το ίδιο μέρος του AB , όπως φαίνεται στο σχήμα. Έστω Γ το σημείο τομής του ημικυκλίου AB και της κάθετης από το M στο AB .

(α) Να υπολογίσετε το εμβαδόν καθενός από τα τρία ημικύκλια $Z\hat{A}M$, $E\hat{M}B$ και $\Delta\hat{A}B$, όπου Z , E , Δ είναι τα μέσα των AM , MB και AB αντίστοιχα.

(β) Να υπολογίσετε το εμβαδόν καμπυλόγραμμου σχήματος τ που περικλείεται μεταξύ των τριών ημικυκλίων.

(γ) Να αποδείξετε ότι το καμπυλόγραμμο σχήμα τ που περικλείεται μεταξύ των τριών ημικυκλίων έχει το ίδιο εμβαδόν με τον κύκλο διαμέτρου $M\Gamma$.

(δ) Για ποια θέση του M μεγιστοποιείται το εμβαδόν του καμπυλόγραμμου σχήματος τ ;

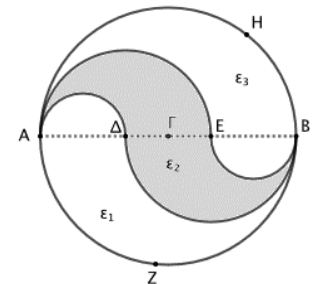
ΘΕΜΑ 4 / 22058

Θεωρούμε κύκλο με κέντρο Γ και ακτίνα R . Έστω AB διάμετρος του κύκλου και Δ , E σημεία της τέτοια ώστε $A\Delta = \Delta E = EB$. Σχεδιάζουμε τα ημικύκλια $A\Delta$ και $A\Delta E$ πάνω από τη διάμετρο AB και τα ημικύκλια BE και $B\Delta$ κάτω από τη διάμετρο AB , όπως φαίνεται στο σχήμα.

(α) Να υπολογίσετε τα εμβαδά ϵ_1 και ϵ_3 των καμπυλόγραμμων σχημάτων $A\Delta BZ$ και $BEAH$ αντίστοιχα.

(β) Να υπολογίσετε το εμβαδόν ϵ_2 του γραμμοσκιασμένου καμπυλόγραμμου σχήματος $A\Delta BE$.

(γ) Να εξετάσετε αν ο κύκλος χωρίζεται σε τρία ισοδύναμα καμπυλόγραμμο σχήματα.

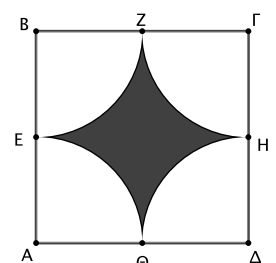
ΘΕΜΑ 3 / 22054

Δίνεται τετράγωνο $AB\Gamma\Delta$ πλευράς 2α . Με κέντρα τις κορυφές του τετραγώνου και ακτίνα α σχεδιάζουμε τέσσερις κυκλικούς τομείς στο εσωτερικό του όπως φαίνεται στο σχήμα.

(α) Να υπολογίσετε το εμβαδόν κάθε κυκλικού τομέα ως συνάρτηση του α .

(β) Να αποδείξετε ότι το εμβαδόν του γραμμοσκιασμένου καμπυλόγραμμου χωρίου είναι: $E = \alpha^2(4 - \pi)$

(γ) Να υπολογίσετε την περίμετρο του γραμμοσκιασμένου καμπυλόγραμμου χωρίου.

Σημαντικές αποδείξεις 2024-2025

- Θεώρημα I σελ. 44 ($AB^2 = B\Gamma \cdot B\Delta$)
- Θεώρημα II σελ. 44 (Πυθαγόρειο)
- Θεώρημα IV σελ. 45 ($A\Delta^2 = B\Delta \cdot \Delta\Gamma$)
- Θεώρημα I σελ. 81 (Λόγος εμβαδών όμοιων τριγώνων)
- Θεώρημα III σελ. 82 (Λόγος εμβαδών σε τρίγωνα με ίσες ή παραπληρωματικές γωνίες)